

LÄNSRÄTTEN I
SKÅNE LÄN
Avdelning 1
Christian Härdgård

DOM
2009 -05- 2 0
Meddelad i
Malmö

Mål nr
4097-09 E

Sida 1 (5)

SÖKANDE

Mc Bett Aktiefbolag
Box 123
236 23 Höllviken

Ombud: Jan Eric Gyllenram
Sveriges Tandteknikerförbunds Service AB
Box 833
101 36 Stockholm

MOTPART

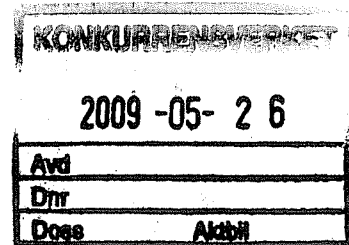
Region Skåne
291 89 Kristianstad

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Länsrätten avslår yrkandet om ingripande enligt LOU.

YRKANDEN M.M.

Mc Bett Aktiebolag (nedan Mc Bett) ansöker om överprövning av Region Skånes upphandling av tandtekniska tjänster, dnr B49-05-116, och yrkar att upphandlingen ska göras om samt att det ursprungliga avtalet omedelbart förlängs med oförändrade villkor för samtliga leverantörer som fått tilldelning till dess att ny upphandling är avslutad.

Region Skåne motsätter sig Mc Betts yrkande.

DOMSKÄL

Relevanta rättsliga bestämmelser m.m.

En upphandlande myndighet ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och om proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 1 och 2 §§ LOU framgår att länsrätten kan pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts. Därvid gäller att länsrätten i princip endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Förutsättningar

Kronobergs landsting har för bland annat Region Skånes räkning genomfört en förenklad upphandling av tandtekniska tjänster. Region Skåne har därefter tecknat avtal med ett antal leverantörer, däribland Mc Bett.

Parternas argumentation

Mc Bett: Region Skåne har fört samtal med leverantörer inför att gällande avtal löpte ut den 31 mars 2009. Detta har inneburit att några leverantörer inte kommit ifråga för förlängning eller omförhandlade kontrakt. Andra leverantörer har fått tilläggsavtal som innebär en förlängning på oförändrade villkor. En tredje kategori leverantörer har fått avtal som innebär väsentliga prissänkningar eller rabatter/bonus som betalas ut i retur vid årets slut till respektive klinik. Syftet med leverantörssamtalen har varit att åstadkomma lägre kostnader för Region Skåne. I de ursprungliga avtalsförutsättningarna finns en rätt för upphandlaren att förlänga avtalet på oförändrade villkor på ett eller max två år. Härigenom har avtalet varit öppet och förutsägbart. Att frångå ett sådant avtal med nya förhandlingar om nya väsentliga prissänkningar är betydande ändringar från det ursprungliga avtalet, varvid nya avtal har skapats genom otillåten direktupphandling och således inte skett genom ny upphandling enligt LOU. Omförhandlingsklausulen om omförhandling vid väsentliga förändringar gäller inte före LOU. Endast smärre justeringar av villkoren för att leverera tillåts i praxis. Mc Bett har lidit skada genom att inte ha fått förlängning av det ursprungliga avtalet på oförändrade villkor. Region Skånes alternativ har varit att inte förlänga några avtal på oförändrade villkor, utan istället i tid ha påbörjat en ny upphandlingsgenomgång eller att förlänga alla avtal på oförändrade villkor med eventuellt tillåtna smärre justeringar av villkoren.

Region Skåne: Region Skåne har haft en ensidig rätt att förlänga respektive leverantörs avtal. För det fall en förlängning inte sker upphör avtalet att gälla. Det är korrekt att Region Skåne upptagit förhandling med en del leverantörer. Detta har skett med stöd av den omförhandlingsklausul som finns i respektive avtal. Region Skåne kan konstatera att man inte haft ekonomiska förutsättningar att förlänga Mc Betts avtal på oförändrade villkor. I den uppkomna situationen har Region Skåne således haft möjlighet att

låta Mc Betts avtal automatiskt upphöra. Region Skåne valde dock först att försöka omförhandla Mc Betts avtal i prisreducerande riktning. Omförhandlingen har inte avsett någon förändring avseende omfattningen av Mc Betts avtal. Noterbart är att det av avtalet framgår att det inte innehåller några garanterade volymer. Mc Bett motsatte sig den av Region Skåne föreslagna prisreduceringen och någon överenskommelse kunde inte nås. Eftersom Mc Betts avtal inte har förlängts har avtalet automatiskt upphört att gälla. Det har inte genomförts någon förnyad upphandling, varken avseende Mc Betts avtal eller något av de övriga. Gällande rätt medger att parterna i viss utsträckning omförhandlar ett upphandlat avtal. De aktuella avtalen har omförhandlats endast i prisreducerande riktning. Region Skåne har efter genomförd omförhandling haft rätt att förlänga varje individuellt avtal på oförändrade villkor.

Länsrättens bedömning

I avtalet under rubriken "Avtalsperiod" (punkt 3) står följande:

*"2007-07-04 – 2009-03-31 med rätt för i upphandlingen ingående lands-
ting (...) att förlänga avtalet på oförändrade villkor med ett plus ett år
(max 2 år) till 2011-03-31. Förlängning ska ske skriftligen senast 3 måna-
der före avtalets utgång. Vid avtalsperiodens utgång upphör avtalet att
gälla utan uppsägning".*

Under rubriken "Omförhandling av avtalet" (punkt 26) står följande:

*"Parterna förbehåller sig rätten att uppta förhandlingar om avtalet, om
väsentliga förändringar i förutsättningarna för avtalet skulle inträffa under
avtalsperioden".*

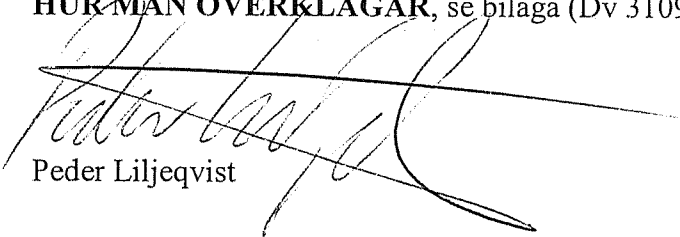
Av punkten 3 i avtalstexten framgår enligt länsrätten att Region Skåne har haft en ensidig rätt att förlänga avtalet med Mc Bett på oförändrade villkor. Det har alltså inte funnits någon skyldighet för Region Skåne att förlänga

avtalet och eftersom någon förlängning inte skett så har avtalet upphört att gälla vid avtalsperiodens slut.

Länsrätten kan även konstatera att det finns en omförhandlingsklausul i avtalet som möjliggör för parterna att uppta förhandlingar om avtalet, förutsatt att det sker någon väsentlig förändring i förutsättningarna för detta. En sådan väsentlig förändring kan enligt länsrätten utgöras av den ekonomiska situation som uppstått för Region Skåne. Regionen har vid den uppkomna situationen och inför den ordinarie avtalsperiodens utgång haft att välja antingen på att omförhandla avtalen i enlighet med omförhandlingsklausulen för att sedan i enlighet med förlängningsklausulen förlänga avtalen eller på att låta avtalen löpa ut och inte förlänga dem. Region Skånes har helt i enlighet med förutsättningarna för avtalet valt det förstnämnda alternativet.

Mot denna bakgrund kan Region Skånes handlande inte anses strida mot det gällande avtalet. Länsrätten finner det inte heller i övrigt visat att Region Skåne i det aktuella upphandlingsförfarandet brutit mot bestämmelserna LOU. Det är därmed inte visat att det finns grund för rättsligt ingripande mot förlängningen av avtalen och yrkandet om sådant ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1b)

Peder Liljeqvist

